

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 37 (1774) 1991 m. rugsėjo mėn. 24 d. XXXVI METAI Melbourne

Išniekintos šventovės prisikėlimas

Po keturiasdešimties niekinimo metų į Sv. Kazimiero bažnyčią Vilniuje grįžo Dievo namų gyvybė ir šventumas. Dar visai neseniai retas kuris išdrįsdavo pranašauti čia šeiminkavusio ateizmo muziejiaus galą ir bažnyčios sugrąžinimą. Pats Charčevas, buvęs religinių reikalų tarybos Maskvoje primininkas, keliskart viešai pareiškė, kad apie Vilniaus Katedrą ir Sv. Kazimiero bažnyčią Lietuvos katalikai tegu nė nesvajuoja tai esąs principo dalykas. Bet žmonės svajavo ir meldėsi. Nenuleido rankų: rašė prašymus, protestavo, rinko tūkstančius parašų. Taip atėjo lemtingos atgimimo dienos, 1988-ųjų spalio. Besiruošiant minėti Sv. Kazimiero bažnyčios uždarymo keturiasdešimtmetį, tuometinė tarybų Lietuvos valdžia paskelbė gražinanti ją tikintiesiems. Ta pati jėga, atidariusi Katedros duris, įkėlusi Gedimino pilį į trispalvę, išvaduoja ir Sv. Kazimierą.

Pasirinkusi Lietuvos Globėjo titulą, ši bažnyčia pasirinko ir patį Lietuvos likimą. Kaip nė viena kita mūsų krašto šventovė ji yra mažas Lietuvos istorijos modelis. Istorijos, kuri visuomet gailėjo mums ramių ir saulelių dienų, bet su kapu atsekėdavo vargų ir nelaimių.

Tačiau tada, kai buvo klojami pamatai Sv. Kazimiero bažnyčiai, ir Lietuva, ir Katalikų Bažnyčia išgyveno garbės ir triumfo dienas. 1604 m. gegužės 10 d. Vilnius švenčia karalaikio Kazimiero paskelbimą šventuoju. Tik dviem dienoms praslinkus, jau dedamas kertinis akmuo jo vardo bažnyčiai. Pompastiška barokinė procesija nusidriekia per visą miestą. Jos priešakyje - valstybės kancleris Leonas Sapiega, Vilniaus vaivada Mykolas Radvila, vyskupas Benediktas Vaina. 700 vyrų iš Antakalnio kalvų gabeno tris milžiniškus akmenis, skirtus naujosios bažnyčios pamatams. Ant vieno jų buvo iškalta lotyniška dedikacija: „Galingam ir stipriam Lietuvos Globėjui, neįveikiamų priešų kariuomenės Nugalėtojui, Tėvynės Užtėtojui, Stebukladariui, miesto Saugotojui“. Kertinį akmenį pašventino ir statybos pradžią palaimino vyskupas Vaina.

Kanonizacijos iškilnių rengėjai ir naujosios bažnyčios statytojai buvo Vilniaus jėzuitai, drauge su bernardiniais karštai platinę šv. Kazimiero kultą. Jėzuitai gerai mokėjo sujunti religinius bei patriotinius motyvus, todėl jų organizuotos iškilnės tapdavo ir Bažnyčios, ir valstybės šventėmis. XVII a. buvo jėzuitų ordino galybės ir klestėjimo amžius Lietuvoje. Su savo Akademija, su gausiomis

Rašo Gintautas Alsys

iškilmėmis, teatrais ir procesijomis, su energinga sielovada jėzuitai davė toną visam kultūriniam bei religiniam sostinės gyvenimui. Nė vienas kitas ordinas negalėjo lygintis su jais. Suprantama, kad ir vietą savo bažnyčiai jie pasirinko pačią gyviausią, garbingiausią Vilniuje - Didžiojoje gatvėje, greta Rotušės, pačioje miesto širdyje. Naujoji bažnyčia turėjo tapti ne tik jėzuitų ordino galybės simboliu, bet ir naujos sakralinio meno koncepcijos pavyzdžiu. Po Tridento susirinkimo Bažnyčia ima akcentuoti meno svarbą religiniam gyvenimui. Menas šaukiamas tarnauti sielos išgaunimui ir Bažnyčios išaukštinimui.

Saikingas renesanso menas su jo kompozicijų rimtimi ir dekoro pusiausvyra užleidžia vietą puošniam, imantriam barokui, kuris savo menine emocine įtaiga galėjo labiau patraukti, sužavėti tikintį žmogų, pajunti jo jausmus, protą ir valią Dievo garbinimui. Baroko menas teocentriškas, šio stiliaus bažnyčios - tikri Dievo rūmai, atspindintys galingiausio dangaus ir žemės Viešpaties didybę. Pirmosios

barokinės bažnyčios buvo pastatytos Romoje: tai visų bažnyčių „motina“ Sv. Petro bazilika ir jėzuitų Il Gesu bažnyčia, žymiai paveikusi visos Vakarų europos architektūros raidą. Jėzuitai, būdami uolūs Tridento idėjų propaguotojai, drauge su katalikiškąja reforma įtvirtino ir baroko meną. Sv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje turėjo reprezentuoti naująjį stilių. Jos modeliu buvo paimta minėtoji Romos Il Gesu bažnyčia. Manoma, kad ją statė jėzuitai architektai Jonas Prochovičius (Frankėvičius) ir viceprovincijolas Povilas Bokša pagal italų architekto Džovano Marijos Bernardonio projektą.

Dar nebaigtą bažnyčią 1610 m. liepos 1 d. nusiaubė didysis Vilniaus gaisras, kai per keletą valandų visas miestas virto ugnies jūra. Jėzuitų kronikos rašo, kad ugnies siautėjimą „palaimintasis lietus“ nutraukė kaip tik ties Sv. Kazimiero bažnyčia. Po gaisro statyba buvo atnaujinta, 1616 m. pabaigti mūrijimo darbai. Vidus galutinai įrengiamas 1618 m. Šalia bažnyčios 1615 m. buvo pastatyti vadinamieji profesų (paskutiniuosius įžadus davusių jėzuitų) namai. Pirmajame vienuolyno aukšte buvo

puošniausios patalpos - žiemos ir vasaros refektoriai, antrajame - provincijolo kambariai, archyvas, celės. Trečiajame aukšte buvo įskūrusi biblioteka, salė, vienuolių celės. 1726-1731 m. dailininkas J. Buceris vienuolyno patalpas išpuošė žymių jėzuitų portretais. Čia iki ordino panaikinimo buvo Lietuvos jėzuitų provincijos centras. XVII-XVIII a. Sv. Kazimiero bažnyčia su vienuolynu buvo vienas didžiausių ir puošniausių architektūros ansamblių Vilniuje.

Apie pirmąją šventovės architektūrą šiandien sunku spręsti, nes ji yra patyrusi ne vieną perdirbimą. Nepakitęs išliko bažnyčios planas, kuris sudaro lotynišką kryžį. Virš vidurinėsios navos ir transepto sankirtos kyla bažnyčios pažiža - 40 metrų aukščio ir 17 metrų skersmens kupolas, kurį vainikuoja Jogailaičių karūnos pavidalo šalmas su azūrinu kryžiumi, nukaltu Vilniaus kalvių. Pirminis bažnyčios fasadas buvo saikingų ankstyvojo baroko formų, su dviem masyviais kvadratiniais bokštais. Apskritai čia barokas, palyginus su jo itališkuoju prototipu, yra kuklesnis, grakštesnių proporcijų dar tebelinkstantis į gotiką (šoniniai kontraforai) ar renesansą (fasadų skaidymas piliastrais bei karnizais). Nepaisant visų negandų ir perstatinėjimų, bažnyčios vidus, meno istoriko Mikalojaus Vorobjovo nuomone, „ligi šiol yra vienas imponantiškiausių senojo Vilniaus architektūros paminklų“, žavintis „puikiomis proporcijomis, didingu patosu, grandiozine, valdinga erdvės organizacija“. Didysis ir šoniniai bažnyčios altoriai „galingai įsiterpia į šią erdvės simfoniją sodriu, iškilmingu užbaigos akordu“. Bažnyčioje stovėjo puikus marmurinis paminklas Smolensko vaivada Aleksandrui Korvin Gocijevskiiui (mirė 1662 m.); deja, jis išliko tik piešinyje. Pastatydami Sv. Kazimiero bažnyčią, jėzuitai žymiai paveikė kitus Vilniaus sakralinės architektūros kūrėjus: netrukus jos erdvinę schemą pasisavino Sv. Petro ir Povilo, Dominikonų bažnyčios, netgi stačiatikių Sv. Dvasios cerkvė.

Deja, neilgai buvo lemta Sv. Kazimiero bažnyčiai džiuginti vilniečius savo pirmą pradžiu grožiu - 1655 m. rugpjūčio 8 d. į Vilnių įsiveržia rusų kariuomenė, kuri barbariškai grovė, plėšė ir degino miestą. Prasidėjusi maro epidemija nušlavė pusę sostinės gyventojų. Gaisras nusiaubė ir Sv. Kazimiero bažnyčią. 1661 m. išvijus okupantus, Vilniuje, pasak amžininkų, „negalima buvo rasti Vilniaus“. Sostinės išvadavimo proga 1661 m. gruodžio 5 d. Sv. Kazimiero bažnyčioje įvyko iškilmingos padėkos pamaldos, kuriose dalyvavo pats Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Jonas Kazimieras Vaza. Vilnius pamaži kilo iš griuvėsių ir pelenų.

(Krivulė 1991 birtelis, nr. 1 (53))

Dvylikos Europos Ekonominės bendruomenės šalių užsienio reikalų ministrai pranešė, kad rugsėjo šeštą dieną Bruselyje susitiks su trijų Pabaltijo respublikai užsienio reikalų ministrais, ta proga su jais svarstys galimybes užmegzti tampsresnius bendruomenės ryšius su Pabaltijo kraštais, galbūt ir ekonominės pagalbos suteikimą.

LRTV

Adelaidiškiečiai su Melbourneiškiais modernina Lietuvos mediciną

Adelaidės ir Melbourneo lietuvių bendruomenės pavadė praeitais metais energingą pagalbą Lietuvai vaikų. Tautiečiai buvo duosnūs. Adelaidės ir Melbourneo lietuvių bendruomenėm pavyko surinkti netoli 200,000 dolerių, įskaitant į tą sumą ir stambius vaistų kiekius ir prisidėjimą svetimtaučių ir australų prie Lithuanian Relief Fund rėmimo. Tuoj buvo ieškomi keliai, kaip už tas auksas nupirkti kuo daugiau modernių aparatų, kurių taip trūksta mūsų šalyje ir be kurių, kad ir geriausi specialistai, negali tinkamai iširti ir gydyti savo ligonių.

Pastebėjus, kad per fondus, kuriems vadovauja išeivijos ir Lietuvos aukščiausi vadai ar jų asmeniniai atstovai, pinigai dingsta be atsiskaitymo, skubiai ieškota tiesioginio kelio, kuris užgarantuotų paramos naudojimą lietuvių tautai. Ultrasound diagnostic aparatūrą nuvežė pats buvęs Melbourneo Apyl. pirmininkas ir įteikė Kauno Raud. Kryžiaus ligoninei, kuri per metus su šiuo aparatu aptarnauja virš porą tūkstančių ligonių.

Lietuvoje pastebėta, kad nėra modernaus artroskopinio aptarnavimo. Vienas ortopedijos chirurgas mokėsi porą metų Maskvos institute, bet grįžęs negalėjo savo žinių panaudoti dėl artroskopo trūkumo. Tuoj iš suaukotų pinigų buvo nupirktas naujausio modelio vokiečių gamybos artroskopas ir endoskopas, kurie pagalba, tarp kita ko, galima operuoti tulžies pūslę ir pilvo sienos atidarymo.

Daug žmonių miršta nuo širdies antpuolių dar prieš juos atvežant į ligoninę. Vėl nupirkom Munchene modernišką nešiojamą defibriliatorių, kurį galima vartoti tiek ligoninėje, kiek ir nuvažiavus į ligonio namus ar pakelyje ambulancijoje.

Po žudynių Medininkuose laike 3-jų dienų sunkiai sužeisto Šerno gyvybę saugojo Kauno klinikinės ligoninės neurochirurgijos skyriaus vedėjas dr. J. Jaučutis Tamašauskas, kol buvo galima jį operuoti atvykus kitam kolegai iš S. Amerikos Instituto mikrochirurgijos gydytojai yra aukštai kvalifikuoti, bet jiems trūksta modernios aparatinės. Dr. Armantas Tamašauskas, Adelaidės Apyl. valdybos pirm. J. Stačiūno rūpesčiu, gavo progą pasipraktikuoti vieninteliu Adelaidės neuromikrochirurgijos skyriu. Tik dabar lietuvis specialistas suprato, kaip čia yra atsilikęs buvusi S. Sąjunga. Kad mūsų šalies vienintelis neuromikrochirurgijos skyrius galėtų veikti kaip pridėta, Adelaidės fondas nupirko aparatūros ir instrumentų pačių naujausių modernių - už \$15,000. Dr. Tamašauskas pats šias dovanas

Rašo Dr. Jonas Kunca

nusivėš į Lietuvą. Kaunas geriau galės padėti savo ligoniam.

Dauguma aparatų-instrumentų buvo nupirkta Vakarų Vokietijoje. Vokiečiai atsivėlgė į mūsų fondų kilnų tikslą ir pardavė už 35% žemesnę kainą, o atvažiavusiam atsiimti nupirkto endoskopo, artroskopo ir širdies defibriliatoriaus dr. Linui Vitkui, vokiečių ligoninės davė progą pasitbulinti tų aparatūrų vartojime veltui laike virš 3-jų savaitių. Kai pamatė, kad jis su septyniais sunkiais krovniais rengiasi grįžti į savo tėvynę, vokiečiai jam

Lietuvą Dievas apeizdi ir gina, Amžiaus suvargusios Jos neapleis!

Rašo Prelatas P. Butkus, M.B.E.

O Dieve Visagali, pasaulio ir tautų Valdove, tu amžiais mūsų tautą vedei ir globoji, o jos darbus - kovų ir laimėjimų istorijon įjungei ir lietuvių mokslo siekiančių jaunimo Ateitininkų Sąjūdį, kuris savo idealu pasirinko: „Visa atnaujinti Kristuje!“

Pirmiausia dėkojame Tau, Viešpatie, už tuos vadus ir kūrėjus, „Ateities“ ir kitų žurnalų redaktorius, rašytojus ir leidėjus, ir už tą idealizmą, kuris uždegė jaunimą - ypač subūrė moksleivius, kurie, nežiūrint uždėto draudimo, gausiais būriais užplūdo mokslo klases, tos iškilios studentų korporacijos, savo vėliavom, uniformom ir ženklais, o jų gausumas teikė džiaugsmo ir pasididžiavimo visai tautai. Profesoriaus Stasio Salkausko sukurta ideologija buvo pirmaujanti visoj Vakarų Europoj. Ta jo Gyvoji Dvasia ir veiklus dinamizmas ypač išsiliejo 25 metų veiklos kongrese Telšiuose 1935 m., kuriame jie pasiryžo prof. Pakšto šūkiu: „Pasukti Lietuvos laikrodį 100 metų pirmyn!“ „Stokime drašiai į kovą garbingai!“

Bet tą šviesią ateitį Tėvynės užtėmė priešas nuožmus, kuris taip sukustė mūsų tautą, kad ne tik į ateitį, bet nė į praetį nė žingsnio žengti nevalia, kuris trypė mūsų žemę ir brangias šventoves, kuris ypač su įniršimu puolė Ateities vadus ir veikėjus.

Bet nė tų dienų tamsumoje Ateitis neparado tos Kristaus šviesos ir vilties. Be abejo, kurie išdrįso tart protesto žodį, kurie išdrįso melą pavadint melu, o išdavystes-prieverta - kaip jungą ant pečių uždėtą - greitai tapo kaliniai ar tremtiniai, o netrukus ir kankiniai...

Laiminant Dievo Apvaizdai gal jau netrukus galėsim surinkti bent palaikų relikvijas tų visų kankinių

padovanojo automobilį, kad turėtų kaip patogiai nusivėžti Australijos lietuvių pinigais nupirktas dovanas.

Melbourneiškiai sumetę aukų nupirko Kauno miesto ligoninei „Super fractor“ aparatą. Lietuvos gydytojai ir žmonės dėkoja visiem prisidėjusiem prieš šios kilnios ir naudingos paramos. Kadangi aukojo vėliau ir jos pavardė nebuvo skelbta, čia pridėsiu, kad daktarė S. Ambroza iš NSW prisidėjo su \$100 čekiu, o Lydija Petrusevičienė su \$840 suaukotų vietoj gelių mirus jo vyru. Melbourne surengė specialių paramos Lietuvai koncertą ir prisidėjo aukom

IVYKIAI

Sovietų Olimpinis komitetas pranešė, kad parems Lietuvos, Latvijos ir Estijos Olimpinių komitetų pageidavimą dalyvauti 1992-ųjų metų Olimpiniuose žaidynėse.

Užsienio spaudos agentūros praneša, kad padarytas dar vienas svarbus žingsnis kelyje į padėties normalizavimą: Lietuvos valdžia pasirašė susitarimą su KGB pagal kurį Lietuvos ir Lenkijos pasienio punktus kontroliuos drauge lietuviai ir sovietų sargybiniai, per Lietuvos sieną bus galima pravažiuoti be sovietinių vizų. Tačiau, kaip rašo agentūros, padėtis Lietuvoje visiškai susinormalizuos tik tuomet, kai iš Lietuvos teritorijos bus pasitrauktos visos sovietų ginkluotosios pajėgos.

Uzbekijos Aukščiausioji Taryba paskelbė respublikos visišką nepriklausomybę, tuo pačiu nusprendė, kad nuo dabar respublikos valdžia savarankiškai vykdys užsienio politiką, tvarkys ekonominius santykius su kitomis šalimis. Visos sąjunginės pramonės įmonės Uzbekijoje pereina respublikos valdžios kontrolėn.

Estija artimiausiu metu paprašys būti priimta pilnateise nare į Jungtinių Tautų Organizaciją. Prancuzija jau pranešė, kad parems Estijos ir kitų Pabaltijo šalių kandidatūras.

Lietuva pageidauja, kad Ignalinos atominės elektrinės kontrolė pereitų tarptautinės atominės energijos organizacijos žinion, pasakė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirminko pavaduotojas Kazimieras Motieka. Padėtis elektrinėje turi rūpėti tarptautinei bendrijai, nes elektrinės įrenginiai yra senesni ir pavojingi. Motieka pažymėjo, kad Ignalinos elektrinę tebekontroliuoja sovietai.

Federacinė Vokietija jau pasyrė savo ambasadorius trijose Pabaltijo respublikose. Lietuvoje Vokietijai atstovaus karjeros diplomatas Gottfried Albrecht, Rygoje taip pat karjeros diplomatas, iki šiol vadovavęs vokiečių ekonominei delegacijai Vašingtone, Hagen Lamsdorf. Jis yra vokiečių liberalų partijos lyderio Graf von Lamsdorf brolis. Galop, Vokietijos ambasadorium Estijai paskirtas diplomatas von Wistinghausen. Vokietija tik prieš tris dienas atkūrė diplomatinis santykius su trimis Pabaltijo respublikomis.

Popiežius Jonas Paulius II Castelgandolfo rūmų kiene priėmė 180-metį Turino Taikos Arsenalo - „Vilties namų“- „Michele Pelegrino“ bendruomenės atstovą. Ši bendruomenė jau 30 metų įvairiose pasaulio šalyse padeda alkstantiems kaliniams ir emigrantams. Neseniai ši bendruomenė perdavė Libano ir kitų Vidurinių Rytų šalių vaikams gerybių už 1 milijardą lirų, vakar įteikė Popiežiui Jonui Pauliui II premiją „Taikos amatininkas“. Dėkodamas, Sventasis Tėvas pasakė: „Nežinau, kaip galiu grąžinti šią dovaną - juk dovanos negrąžinamos. Tad stengisius būti vertas apdovanojimo bent jau taip, kaip Kristus daro nuolat, ypač padėdamas mažiesiems, vargšams, apšviestiesiems“.

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mieldežys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kalna metams \$30. Kituose kraštuose \$35. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisyti savo nuožiūra.

Published by Val. Čižauskas
38 Coghlan St., Nidra, 3042
President of the Lithuanian
Catholic Federation

Sydneį, 1991 m. rugsėjo 1 d.

Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas žada grąžinti Japonijai iš jos atimtas keturias Kurilų salas. Japonija už tai investuos Sibiro naftos ir mineralų eksploatacijoj ir naujų fabričių statymui virš 20 milijonų dolerių.

LIETUVA. DANIJĄ. EUROPA.

Lacrima

Gedimino Kalne

*Lyg Vilniaus širdį paliečiau staiga -
Jo gyvą sielą pajutau ir kūną...
Suvirpo jautriai įtempta styga -
Nejau prabilo akmenys! O būna...*

*Ir Geležinį vilką išgirdau,
Toli - iš kunigsikščio sapno seno...
Čia Gedimino pėdsakas radau!
Kazin, kurgi Kazimieras gyveno?*

*Senasis Kalnas tyli nebylus,
Tik ažuolai senas lengendas ošia.
Paglostau švelniai akmenis mielus,
Jie tartum perlai seną Vilnių puošia.*

*Jei tu - lietuvis, tai mane suprasi,
Jei ne - tik šaltus akmenis čia rasi.*

„Abi pusės sutinka, kad prieš Antrąjį pasaulinį karą Danijos Karalystė ir Lietuvos Respublika abi buvo Tautų Sąjungos narės, turėjo gerus ir draugiškus santykius, bet visa tai buvo nutraukta 50 - čiai metų, jėga inkorporuojant Lietuvos Respubliką į Tarybų Sąjungą 1940 metais. Danija pripažino Lietuvą 1921 metais ir niekada nepripažino šios inkorporacijos“, - tai vienas iš pagrindinių principų, užfiksuotų š.m. vasario 28 d. bendrame Danijos Karalystės ir Lietuvos Respublikos bendradarbiavimo protokole, kurį pasirašė užsienio reikalų ministrai.

Šios kelios eilutės apima dalį Europos istorijos, dalį jos dabartinių problemų.

Po Pirmojo pasaulinio karo, subyrėjus Vokietijos, Austrijos-Vengrijos ir Rusijos imperijoms, Rytų ir Vidurio Europa tapo kitokia: susikūrė Austrijos, Čekoslovakijos, Estijos, Jugoslavijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Suomijos ir Vengrijos valstybės.

1920 metais įkuriami Tautų Sąjunga. Tai buvo pirmas bandymas sukurti kolektyvinio saugumo sistemą Europoje. Organizacijos darbe aktyviai dalyvavo ir Lietuva.

Kuriasi regioninės sąjungos. Jau tada pradeda suprasti, kad Baltija turi būti ne tik geografinis regionas, bet taip pat kultūrinis, ekonominis ir politinis vienetas.

1934 metais įvyksta pirmas visų Šiaurės valstybių užsienio reikalų ministrų susitikimas.

Tais pačiais metais Lietuva, Latvija ir Estija pasirašo Baltijos santarvės sutartį. Joje numatoma kasmet rengti užsienio reikalų ministrų konsultacijas.

Bendradarbiavimas vyksta abiejose Baltijos pusėse.

Deja, kolektyvinio saugumo sistema tarpukario Europoje buvo netobula. Iškylo karo grėsmė. Šiomis aplinkybėmis tiek Lietuva, tiek Danija elgiasi vienodai.

1939 metais Danija sudaro nepuolimo sutartį su Vokietija, o Lietuva - savitarpio pagalbos sutartį su Sovietų Sąjunga. Abi vykdė neutralią politiką, abi stengėsi išvengti karo.

1940 metais balandžio mėnesį Daniją užpuolė ir okupavo Vokietija, o Lietuvą - dviem mėnesiais vėliau, birželį, Sovietų Sąjunga.

Po Jaltos nuosprendžių ir Potsdamo susitarimų Vidurio ir Rytų Europa dinga. Europa pasidalijo į dvi stovyklas - į Vakarų, kurie pasisavino Europos vardą, ir į sovietinį bloką.

Jaltos fonas buvo nusilpusi Europa. Šis civilizacijos židynis įvykdė savižudybę - du karai per vieną ketvirtį amžiaus. Kai amerikiečių ir britų demokratijos derėjosi su sovietiniu imperatoriumi, žemyninė Europa nedalyvavo.

Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes nuo Danijos atskyrė geležinė uždanga

„Danija pripažino Lietuvą 1921 metais ir niekada nepripažino sovietinės inkorporacijos“. Šiuose žodžiuose skamba ryžtas ir nesunitaikymas su Europos padalijimu.

Taip, dvi Europos, du skirtingi keliai. Viena jų sukūrė Europos bendriją, Šiaurės Tarybą, Europos Tarybą, kita ejo Golgotos keliu -

Rašo Valdemaras Katkus

1956 Budapeštas, 1968 Praha, 1980 Varšuva, 1991 Vilnius.

Du skirtingi keliai į vieną Europą. Europiečiai turi suprasti, kad Europą gali prikelti tik pati Europa.

Viena iš aktyvesnės Europos šalininkų aš laikyčiau Daniją.

Danija viena iš nuosekliausių Baltijos valstybių nepriklausomybės, taip pat ir Europos atkūrimo šiame regione rėmėjų.

Dar praėjusį lapkritį Paryžiuje, Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarime Danija pareiškė protestą prieš ultimatyvius SSSR reikalavimus,

kad Baltijos valstybių atstovai paliktų konferencijos salę. „Mes suprantame Gorbačiovo problemas, - tada pasakė užsienio reikalų ministras Uffe Elleman-Jensenas. - Tačiau jeigu dabar mes nepalaikysime Baltijos respublikų, eisime į kompromisą su tais idealais, kurie yra Helsinkio proceso pagrindas“.

Baltijos valstybių nepriklausomybės klausimas yra tarptautinis klausimas ir nereikia leisti, kad šis taptų SSSR vidaus reikalas.

Prašešimas perskaitytas tarptautinėje Konferencijoje „Danija ir Baltijos valstybės“.

„Lietuvos Aidas“ Nr. 87

Ką nutylėjo Toliautas, pasakė Alksnis

„Ščito“ ekspertai konstatavo, kad operaciją Medininkuose planavo ir jai vadovavo SSSR KGB. Vilniaus ir Rygos OMONams skirtos pagalbinės funkcijos.

Nusikaltėliams nerimą kelia Tomas, vienintelis gyvas liudininkas. Matyt, dėl to Sovietų spaudos oficiozai pakeitė taktiką ir nebekalba apie „susirėmimą“ pasienyje, nors žudikų „gaudymo“ kampanija buvo numatyta iš anksto, nepriklausomai nuo to, kai pakrups įvykiai.

Kad tai - suplanuota akcija, sako dabar ne tik TASS, bet ir A. Naudžiūnas („Tarybų Lietuva“ Nr. 63), pareiškdamas, kad nusikaltėlių Lietuvoje jau nėra, niekas jų nerai. Tą patį konstatuoja „Zarodinu“ (Nr. 155), beje, pateikdamas savo versiją - neva tai kriminalinis nusikaltimas, kurio tikslas - pagrobti ginklus.

Tačiau saugumietis E. Baltinas („Respublika“, Nr. 188) tikisi žudikus sugauti.

Daug kam liko mįslė paslaptį skambintis į „Nezavisimaja gazeta“ redakciją. Apie tai rugpiučio 5 d. kaspervizijoje kalbėjęs Toliautas apgailestavo: „Kažkas Maskvoje pakišo žinią „Nepriklausomam laikraščiu“, kad pareigūnus nužudė rusų tautos saugumo organizacija. Tuo siekiama nuteikti lietuvius prieš rusus“.

Turbūt nei Toliautas, nei Kasperavičius, nei kariškiai nesitėkėjo, kad V. Alksnis patvirtins

skambučio į „Nezavisimaja gazeta“ versiją. SSSR CTV laidoje „Kas yra kas“, atsakydamas į I. Fesunenkos klausimus, jis pasakė: „Rusų, kurie gyvena ne Rusijoje, yra 75 milijonai. Būtina apginti jų teises. OMONo daliniai šį darbą ir atlieka“. Toje patioje laidoje Alksnio žodžius papildė Rygos OMONo vyrukai: jei juos (OMONą) kas nors mėgins iškeldami iš Pabaltijos respublikų, jie su ginklais išeis į miškus ir vis tiek ginsią savo tautiečių teises.

Tie žodžiai priminė dar šį pavasarį Rygoje įsikūrusią Pabaltijos kariškių sąjungą (PKS). Beje, ji pasivadino „visuomenine organizacija“ ir vienija SA, KGB bei MVD karininkus. Jau tada kai kurie Latvijos žurnalistai joje įžvelgė KPSS - „Pamiatj“ simbiozę, nes vienas iš šios „kariškių sąjungos“ lozungų - apginti rusakalbių kariškių teises Pabaltijos respublikose. PKS - tai Alksnio ir Kogano kūrinys. Šioje „Pabaltijos kariškių visuomeninėje organizacijoje“ aktyviai reiškiasi ir Makutinovičius bei Rygos OMONo vadeivos. Joje sudaryta „ginkluotos gynybos grupė“. Tai, kad PKS sudėtyje veikia karininkų savignos ginkluoti būriai, buvo kalbėta ne tik Rygoje, bet ir Vilniuje. Lietuvoje veikiantys SSSR atsargos karininkų sąjunga jau senokai „treniruojasi“ Pabradės poligone. Apie tai rašė ir Lietuvos spauda.

Gintaras Mikšūnas
(„LA“ Nr. 156)

Partizanų palaikus palydint

Jie gulėjo dešimtmečius Leipalingio miestelio skardyje, stribynės kieme nemesti, užkasti, ir pagaliau, šiais metais iš tų vietų surinkti 32-jų laisvės kovotojų palaikai, - karstuose ...

Palaikai - dzūkių motinų sūnų, kuriems jos neužspaudė akių, jiems - vieninteliams, tokiems jauniems, prieš kulkų pakirstiems - tik slapčia apraudotiems, bet nepašarvotiems ir nepalydėtiems į amžiną poilsio vietą.

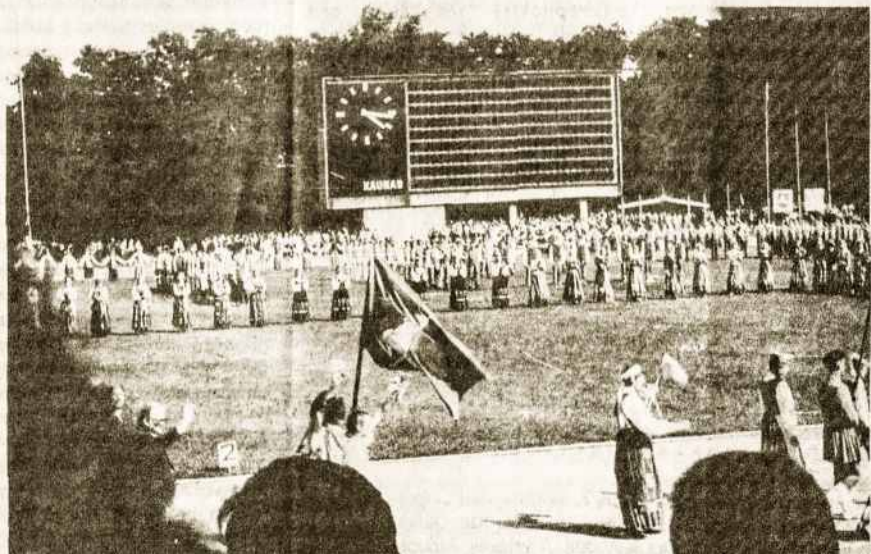
O šių metų liepos 27-ąją dieną, po tų slogių ir ilgų dešimtmečių, Leipalingio Melioracijos įmonės salėje, Alėjos gatvėje, buvo pašarvoti tų partizanų palaikai. Tai tik dalis iš tų šimtų, kurie Leipalingio apylinkėse padėjo galvas. Seštadienį, 14 val. grojo tyli ir liūdna muzika, giedojų giesmės Druskininkų tremtinių ansamblis, degė žvakės, tylės ir gedės atneštos gėlės. Taigi atsisveikino ir atidavė paskutinąją pagarbą žuvusiems seštadienį, liepos 27-ąją dieną nuo 14 valandos. Išlydėjo iš pašarvojimo vietos liepos 28-ąją d.

Gedulingos pamaldos įvyko Leipalingio bažnyčioje. Po pamaldų gedulinga eisena pasuko į kapines, kur dzūkų žemė priglaudė juos, kadais išniekintus.

- Ar besurinksite likusius iš patvorių, pakiemių, šulinių ir skardžių, - su kiekvienu bažnyčios varpinės varpo dūžiu atsilieps Leipalingio kapinyne besilsinčių partizanų motinų aimana ... Tarsi maldaus, prašys:

- Surinkite visų mūsų sūnelių išbarstytus kaulėlius ir atneškite čia, - prie mūsų. Bus taip lengva ir gera visiems ...

Balys Urbonas, „LA“ Nr. 144

Australijos lietuviai sportininkai į IV-tąsias Lietuvos Sporto Žaidynes Kaune su Australijos vėliava.

Jubiliejus, paskleidęs daug šviesos ir širdžių šilumos

Kiekvienas žmogus turi atmintinį savo gyvenimo datų. Tos datos - tai įvairios darbo, amžiaus ar kitokios sukaktys, jubiliejai. Ypač malonu yra atšventi sukaktį ar jubiliejų, kada žmogus gyvena ne tik sau, bet yra nemažai nuveikęs Bažnyčios ir Tėvynės gerovei.

Šių metų liepos 28-29 dienomis Traupyje kun. Stepas Galvydis atšventė 50 metų kunigystės jubiliejų, 75 metų amžiaus sukaktį ir vardines. Tos trys minėtinos datos ir kartu šv. Onos atlainai susiliejo į didingą šventę, kuri visiems dalyviams liks ilgai atmintyje.

Pirmąjį jubiliejaus dieną, sekmadienį liepos 28 d., tūkstantinė žmonių minia užpildė bažnyčią ir šventorių. Pats jubilias laikė iškilmingas šv. Mišias, o pamokslą pasakė jo buvęs auklėtinis Telsių kunigų seminarijos rektorius mons. K. Gasciūnas, kuriame jubiliatą palygino su varpu, kviečiančiu žmones į Dievo karalystę. Po pamaldų sekė sveikinimai, linkėjimai, iš kurių sklido meilė ir pagarba tauriai kun. Stepo asmenybei. Šventoriuje buvo pašventintas kryžius, kurio fundatorius pats jubilias.

Antroji jubiliejaus diena irgi sutraukė daug žmonių. Tą dieną suvažiavo virš 30 kunigų. Jubilias pagerbti atvyko J.E. vysk. J. Preikšas, generalvikaras prel. K. Dulksnis, kancleris mons. J. Juodelis, jubiliaso kurso draugai: viešis Lietuvoje kun. dr. Matas Čyvas iš JAV, kun. P. Liubonas, kun. J. Jurgaitis, kun. V. Verikas ir kt.

Pamaldas laikė pats jubilias, aukodamas jas už parapiją, kurioje dirbuojasi jau 27 metus, ir už visus čia dirbusius kunigus. Daug žmonių ėjo prie šv. Komunijos. Jaudinančiai skambėjo choro giesmės.

Po pamaldų visi dalyviai susirinko prie naujojo kryžiaus. Čia į susirinkusius prabilo buvusi sąžinės kalinė Nijolė Sadūnaitė, jubiliaso giminaitė, paraginusi visus pasitikėti Dievu, mylėti Tėvynę. Po jos kalbos kun. Ant. Valantinas paskaitė savo eilėraštį, kuriame apibūdinta kun. Stepo veikla. Sugiedojus giesmę, J.E. vysk. J. Preikšas suteikė visiems dalyviams ganytojišką palaiminimą.

Paskui visi kunigai, giminės, choristai ir svečiai nužygiavome į Traupio valgyklą, kurios salėje buvo paruošti pietūs. Čia ne tik pasisotinom išradintų traupiečių šeiminkų pagamintais valgiais, bet daug gavome ir dvasinio maisto: pobūvio vedėja žurnalistė Gražina Kadžytė, jubiliaso giminaitė, padainavo dainą apie Lietuvą, paskaitė dalį sveikinimų, nes jų buvo labai daug, gautų sveikinimų iš užsienio ir Lietuvos, choristai padainavo keletą jubiliaso sukurtų dainų, o paskui suskambėjo ir melodingi kunigų balsai, sujungę visus svečius į brolišką šeimą.

Pietų metu kalbėjo jubiliaso kurso draugas iš JAV, šiuo metu viešis Lietuvoje dr. kun. Matas Čyvas, kuris visiems kurso draugams perdavė Popiežiaus palaiminimą ir paveikslėlius, pasidalino mintimis kurso draugai kun. P. Liubonas, kun. J. Jurgaitis ir kiti. Žodį tarė taip pat Nijolė Sadūnaitė, pasidžiaugusi, kad jau

Rašo kun. Ant. Valantinas

malonu turėti tokį garbingą giminaitį, o kun. Ant. Valantinas jubiliaso vardinių progą padeklamavo pritaikytą eilėraštį.

Visų kalbų ir sveikinimų reziume padarė J.E. vysk. J. Preikšas, padėkojęs jubiliatui už uolų pastoracinį darbą, ir palinkėjo jubiliatui toliau sėkmingai dirbuoti Kristaus vynuogynė. Po to jis įteikė visiems kurso draugams jubiliaso paruoštus medalius, maloniai pavadindamas juos „Liaudies kanauninkais“. Sugiedojus „Ilgiausių metų“, pietūs buvo baigti.

Kun. Stepono Galvydžio 50 metų kunigystės jubiliejaus nuotrauka prie Jubiliejinio kryžiaus Traupio šventoriuje Nevėžio dešiniajame krante. Iš kairės: kun. Vaclovas Verikas, Jo Magnificencija Telsių kunigų seminarijos Rektorius monsinjoras Kazimieras Gasciūnas, Jubiliaso bičiulių vilniečių Sasnauskų šeima, viduryje Jubiliasas kun. S. Galvydis, klierikas Rimantas ir Mielagėnų klebonas Marijonas Savickas.

Nauji Bažnytinės dailės kūriniai Lietuvoje

Katalikiškų Vakarų Europos kraštų, o taipogi Lenkijos spaudoje dažnai kyla diskusijos apie šiuolaikinę dailę bažnyčiose. Lietuvai šitai ilgus metus nebuvo aktualu. Tiesiog neegzistavo, patsai diskusijų objektas - moderni sakralinė dailė. Bažnyčia neturėjo galimybės statyti naujų ar rekonstruoti senų maldos namų, buvo praradusi meno mecenato teises. Prireikus naujo, net menkiausio meno kūrinio nebuvo lengva surasti jo atlikėją, nes dailininkai vengė nemalonių, kurie ištikdavo visus, kurie bendradarbiaudavo su Bažnyčia. Nūnai padėtis pasikeitė. Kalbėti apie tendencijas gal būtų kiek ankstoka, tačiau svarstyti ar bent jau minėti verta kiekvieną žymesnį atvejį.

Liepos 21 dieną atšventinta Svč. Mergelės Marijos Skaplierinės Bažnyčia Kiaunoriuose, priklausanti Kauno arkivyskupijos Raseinių dekanatui. Kiaunoriai - tai buvęs dvaras ir bažnytkaimis, vėliau - kolūkio gyvenvietė netoli Tytuvėnų. Nedidelė, iš riedulių sumūryta bažnytelė buvo statyta devyniolikto amžiuje. Didžiojo karo metais ji apgriauta, atstatyta 1926 kaip Sv. Juozapo filijinė bažnyčia. Sis pastatas vėl smarkiai nukentėjo 1944 metais, kai vokiečiai, traukdami apsaudę Kelmę. Po to kiauunoriškiai ilgus metus meldėsi parapijos namuose arba važinėjo į Tytuvėnus.

Bažnyčios atstatymo reikalu prieš kelerius metus susirūpino būrelis entuziastų ir Pagabėje kunigaujantis pranciškonas Alvydas

Aišku, siauruose šio straipsnelio rėmuose, neįmanoma sutalpinti visų kalbėjusiųjų minčių, ypač atvaizduoti tą skaidrią dvasinę nuotaiką, vyravusią šiame pobūvyje. Galima tik, parafrazuojant, pakartoti Taboro kalne apaštalo pasakytus žodžius: „Gera mums čia būti“.

Išties, šis kun. Stepo Galvydžio 50 metų kunigystės auksinis jubiliejus, 75 metų amžiaus sukaktis ir vardines paskleidė mums daug šviesos ir dvasinės šilumos.

Telaimina Dievas jo tolimesnę gyvenimą ir jo pastoracinę, literatūrinę ir kultūrinę veiklą.

Kokie Gytariuose iškilis Dievo Namai

Tai, kad mieste bus statoma nauja bažnyčia, ir kad ji iškilis Gytariuose, ten, kur susikerta Tilžės ir Gegužių gatvės, tikriausiai jau yra girdėję daugelis šiauliečių. O kaip šie maldos namai atrods, - šito, deja, kol kas niekas dar negali pasakyti.

Na, bet jau gana greit sužinosime - šio mėnesio pabaigoje arba birželio pradžioje, kai autoritetinga vertinimo komisija nuspręs, kuris iš paruoštų dešimties projektų yra pats geriausias, labiausiai atitinka urbanistinius, architektūrinius bei funkcinius reikalavimus. Suysipažinti su tais projektais gali visi: jie dabar eksponuojami miesto savivaldybės salėje. Čia pateikti maketai, schemas, brėžiniai.

- Bažnyčios statyba, - sako miesto vyriausiasis architektas A. Cerniauskas, - neeilinis mūsų gyvenimo įvykis. Suprasdamos jo svarbą, religinę bendruomenę ir savivaldybę praėjusių metų pabaigoje paskelbė atvirą respublikinį konkursą Svenčiausiojo Jėzaus širdies bažnyčios eskiziniam projektui sukurti. Ir štai šiandien parodoje jau matome kūrybinių ieškojimų rezultatus. Džiugu, jog ir šiauliečiai, ir vilniečiai, ir kauniečiai, taip pat kitų miestų architektai, kad ir neturėdami tokio pobūdžio objektų projektavimo patirties, nepabūgo imtis nelengvo uždavinio. Nors bažnyčia ir bus statoma ant aukštumelės, tačiau reljefas nėra labai išraiškingas. Nelabai dėkinga ir aplinka, juk netoliese - stambiaplokščiai ir tipiniai plytų namai. Be to, konkurso sąlygos reikalavo paruošti ne tik bažnyčios, klebonijos, kitų pagalbinių pastatų eskizinį projektą, bet ir pateikti visos toje vietoje numatytos naujamiesčio centro dalies išplanavimo schemą. Pasitūlymų, kaip matote, yra gana įdomių. Žinoma, pats svarbiausias objektas - bažnyčia. Jau vien jos maketai byloja, jog kūrybinių sumanymų diapazonas gana platus: pastatų stilius - nuo klasikinio iki moderniojo ir net tokio, kuriam būdingi liaudies architektūros bruožai. Tai, kieno darbas brandžiausias ir labiausiai tinkamas realizuoti, spręs autoritetinga penkiolikos žmonių žiuri. Norėtume, kad su bažnyčios eskiziniais projektais susipažintų ir savo nuomonę išsakytų kuo daugiau šiauliečių.

V. Maižiūs

„Adveniat“

Jau trečia vokiečių katalikų labdaros organizacija praneša apie padidėjusius savo pajamas. Po „Kirche in Not“ organizacijos ir vokiečių Caritas, taip pat Vokietijos vyskupų labdaros organizacija „Adveniat“ paskelbė finansinę atskaitą, rodančią kad ši organizacija praėjusiais metais surinko rekordinę 134-rių mil. markių sumą. Vokietijos katalikai šią sumą suaukojo tik per vieną kasmetinę rinkliavą, kurią Adveniat praveda Kalėdų metu, kviesdama tikinčiuosius paskirti organizacijai dešimtdalį pinigų, kurie Kalėdų laikotarpyje išleidžiami dovanom, kalėdinių eglių papuošalams, vaisėm ir pan. Adveniat organizacija teikia finansinę pagalbą Bažnyčiai Lotynų Amerikoje, finansuoja seminarijas, didmiesčių vargūnuose rajonuose kuriamų bažnytinių centrų veiklą, įvairius socialinius projektus Lotynų Amerikos kraštų pažangai ugdyti.

G.Jankevičiūtė-LRTV

TAUTOS SVENTĖS MINEJIMAS MELBOURNE

Kiekviena šventė iškelia mus iš įprastos kasdienybės, siauros buitinės aplinkos ir įgalina pakelti akis į platesnius horizontus. Rugsėjo 8-ji iš istorinių gelmių iškelia Lietuvos politinės apimtės didingumą ir valstybinio supratimo simbolį - Vytautą Didįjį, jo sugebėjimą sulaukyti besiveržiančius totorius į Vakarų Europą ir paversti juos draugais kariaujant prieš amžiną priešą - kryžiuočius.

Rugsėjo 8-ta turi ir savo atskirą prasmę. Ši diena yra lyg koks tiltas jungiantis senovės Lietuvą su dabartimi. Bažnytiniai ši data susijusi su šv. Mergelės Marijos gimtadieniu.

Šiais metais sutapo ir pati šventės minėjimo data, kuri Melbourne įvyko sekmadienį, rugsėjo 8 d. Gerą šventės apibūdinimą girdėjome per lietuvišką radijo pusvalandį, kurį pravedė radijo laidų koordinatorių Gabrielius Žemkalnis.

Iškilmingose pamaldose bažnyčioje dalyvavo organizacijos su savo vėliavomis, klebonas dr. Daukny pasakė šventei pritaikintą pamokslą, o Parapijos choras jautriai pagiedojo tautinės prasmės giesmes.

Minios žmonių suvažiavo į Lietuvį Namus oficialiam minėjimui. Atvyko ir rečiau sutinkami tautiečiai. Juk šis Rugsėjo 8-tos minėjimas rišasi su neseniai atgauta Lietuvos nepriklausomybe. Tai buvo džiaugsmo ir vilties šventė. Smalsumą kėlė tik koki tie nepaprasti žmonės dalyvaus minėjime, apie kurios per mūsų radijo laidas vis buvo pranešta. Iš kur jie atvyks? Ar bus jie savi ar svetimaučiai?

Melbourn Apylinkės pirm. Paulius Jokubaitis atidarė minėjimą ir pakvietė kleboną dr. Dauknį Invokacijai. Apyl. pirmininkas pats ir tarė minėjimui aktualų, trumpą

žodį. Ekrane iškilo mūsų senovės kunigaikštį ir dabartinio Lietuvos parlamento pirmininko Vytauto Landsbergio atvaizdai. Melbourn „Dainos Samburis“ padainavo tris dainas: „Vilnių žydi liepos“, „Ant Vilniaus kalnų“ ir „Tėvyne“.

Didelį įspūdį padarė dr. Daivos Mašanauskaitės sukurta baladė apie Lietuvos gyvos istorijos sunkų, iki šių dienų, nueitą kelią. Labai jautriai, atmintinai ji tą padeklamavo. Kristina Didelytė su profesiniu pasirusimu, jausmingai paskaitė Edvardo Mieželaičio eilėraštį - „Čia Lietuva“. Abiejų merginų poveikiai susirinkusių buvo šiltai įvertinti.

Gaidžio šokį labai vykusiai atliko jaunesni tautinių šokių grupės berniukai. Gaidžio rolę labai gerai pašoko Danius Aras. Mirši jaunųjų grupė pašoko dar „Blezinginį

ČIA LIETUVA

Kristina Didelytė
Daiva Mašanauskaitė

Ir išsaugojo Čiurlionio karaliai, savo delnuose pasaką - mažą žemės lopinėlių gintaro ir lino spalvos, puošta ežerų karoliais ir miškų juostomis...

Noriu tikėti, dabar ten ramu. Aš noriu tikėti, kad jau niekad nekaukšės svetimų kareivių batai Gedimino prospekte ir Laisvės alėjoje. Aš noriu tikėti, kad amžiams nutilo svetimų tankų riauvojimas Kauno ir Vilniaus gatvėse. Aš noriu tikėti, kad rytinės tylos Panemunėje ir Aleksote jau niekad neskrajos svetimi malūnsparniai, kad amžiams nugriūvo akmeniniai stabai. Aš noriu tikėti tiesa.

Lietuvoje ruduo. Dabar ten sekmadienio rytas. Žmonės ilsisi nuėmę gausų Laisvės ir Nepriklausomybės derlių, sunkiai augintą tamsiais okupacijos laikais, atgaivintą Sąjūdžio metais, gintą

Jonkelį“. Visiems labai patiko, nes ligai plojo.

Orkestro „Dabar“ trys dalyviai: Algis Karazija, Andrius Pranckūnas ir Grahm išpildė įdomią muzikinę pjesę pavadintą „Už tuos kurie gyveno ir už tuos kurie gyvens“. Ji buvo parašyta prieš 15 metų, dabar tapo atnaujinta, pridėjus dar du posmus. Pagrindinę vokalinę partiją įdomiai atliko Algis Karazija. Tas davė gražų programos užbaigimą.

Apylinkės pirmininkas P. Jokubaitis paprašė Saulių išnešti vėliavas, o pakviesti programos dalyviai į sceną grandinės būdu sustojo ratu kiek žemyn į salę, kad sudarė gražų vaizdą, ir visi kartu sugiedojo Tautos himną.

Iškyla klausimas - ar dar bus švenčiama rugsėjo 8-ta?

Al. B.

prie Parlamento rūmų neįmiegotomis naktimis, melsta prie Televizijos bokšto, laistytą krauju ir ašaromis, stiprintą kančia, neapykanta ir didžiu tikėjimu. Tas mūsų tikėjimas šiaip ir anapus vandenynų susijungė į galingą jėgą. Ir išpildė mažos mergaitės iš Vilniaus slapčiausia svajonė, kai ji sušuko „Landsbergi, nenusimink, Lietuva bus laisva“.

Dar liepsnoja Romo Kalantos užiebtą ugnis mūsų širdyse. Tebeplazda sielvartingos žvakių liepsnelės žudynių vietose.

Bet taip jau buvo lemta, kad jų šviesa išiliejo į 1991-ųjų metų Baltijos kelio laužų liepsnas, ir perspejo ne tik apie pavojų, bet ir pranešė apie naują Laisvės gimimą.

„Nemaža Baltų jūra matė vėjų,
Bet upės čia nepakeitė srovės,
Kaip Lietuva prie Nemuno stovėjo,
Taip tebestovi ir toliau stovės.
Čia Lietuva.“

(Edvardas Mieželaitis)

Melbourno lietuvių biblioteka

Gautos knygos: „Ešelonų broliai“, sudarė Albina Venskevičienė, Vilnius „Vyturys“ 1991 (rinkinį sudaro įvairaus amžiaus ir skirtingų profesijų vyrų atsiminimai. Rasime gimnazisto, patyriusio istoriko, mokytojo, tarnautojo, ūkininko - tremtų ir kalintų - pasakojimus apie gyvenimą ten, kur patyrė pačius sunkiausius išmėginimus).

„Kovos keliu žengiant“, Vakarų Lietuvos partizanų eilėraščiai ir dainos 1945-1953 metai, Vilniaus „Vyturys“ 1991 (poezijos antologijoje publikuojama 200 eilėraščių ir dainų iš pokario metais sudarytų rinkinių ir laikraščių, kuriuos leido Zemaičių, Jungtinės Kęstučio ir Priskėlimo apygardų partizanai. Dauguma kūrinių pasirašyti slapyvardžiais, dalis - be parašų. Pritaikius tritomio Lietuvos partizanų poezijos sąvado „Kovos keliu žengiant“ teminę struktūrą, išskirti eilėraščių ir dainų skyriai „Tėvynei“, „Žuvusiems laisvės kovotojams“, „Laisvės kovotojams“, „Motinai, broliui, sesei“, „Kaliniui tremtiniui“, „Raudoniesiems“, perimti ir to leidinio meninio apipavidalinimo elementai).

Kazys Paltanavičius „Gydytojas už spygliuotų vielų“, Vilnius „Vyturys“ 1991 (įtaigiai ir jautriai parašytoje knygoje autorius pasakoja apie alinantį gydytojo darbą lageriuose ir tremtyje, atskleidžia stalininio režimo nužmoginimo mechanizmą. Išskėsti tremtį ir išlikti gyvam autoriui padeda didžiulis noras padėti ligoniams, meilė Dievui ir Tėvynei, tikėjimas žmogumi).

J. Mikštas
Bibliotekos vedėjas

Dalai Lama pakviestas aplankyti Lietuvą

Tibeto budistų dvasinis vadovas Dalai Lama tikisi galėsias artimiausiu laiku aplankyti Lietuvą, kur jį pakvietė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Dalai Lama jau dvi savaites yra Sovietų Sąjungoje, dabar lanko budistų bendruomenes Rytų Sibire. Tass'o agentūrai duotame interview, Dalai Lama palygino dabartinę Tibeto padėtį su Baltijos kraštų padėtimi praetyje. Lietuva, Latvija ir Estija, pasakė jis, 1940-ais metais buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą, tačiau praėjusiais metais jos atkūrė savo nepriklausomybę. Tibetas buvo taip pat prijungtas prie Kinijos, bet iki šiol neturėjo galimybės atkurti nepriklausomybę, tebėra kinų okupuotas. Spaudos agentūros pastebi, kad sovietinė valdžia iš pradžių suabejojo, ar duoti Dalai Lamai įvažiavimo į Sovietų Sąjungą vizą, manė, kad jo vizitas galėsias pakenkti dabar pagerėjusiam sovietų-kinų santykiams, pagaliau apsisprendė leisti Tibeto dvasiniam vadovui vykti į Sovietų Sąjungą, kur jis lankosi nuo liepos 10-os dienos. Dalai Lama buvo priverstas aplėsti savo kraštą 1959-ais metais, kai kinai okupavo Tibetą. Nuo to laiko jis pastoviai gyvena Indijoje, bet dažnai keliauja į kitas šalis, informuoja pasaulio valstybes ir visuomenę apie Tibeto tautos laisvės siekimus.

LRTV

Prof. dr. Adomas Butrimas atsiveikina su S.A. Svetimo ministru. Iš kairės į dešinę: Geoff Tucker - S.A. Superintendent National/International Affairs, The Hon. Greg Crafter - L.L.B., MP, prof. dr. Adomas Butrimas - Vilniaus dailės akademija, Isolda I. Požėlaitė-Davis - ALB Svetimo tarybos pirmininkė. Nuotrauka A. Pearson.

Dalia Antanaitienė

Skulptūros ir Tapybos paroda - 1991 rugsėjo mėn. 18 - 27 d.

Pirmadienis iki penktadienio: 11.00 iki 5.30 val. Šeštadienis: 1.00 iki 5.00 val.

Royal Melbourne Institute of Technology (RMIT), Swanston St. Gallery, Level 2, Building 18
342 Swanston St., Melbourne, tel. (03) 660 3183.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Trijų Kryžių paminklas Parapijos Namų sodelyje pašventintas Sv. Kryžiaus Iškaltinimo šventėje rugsėjo 14 d. Kryžius yra krikščionio garbės ženklas, o Vilniaus Trijų Kryžių paminklas ir Lietuvos kankinių atminimui.

Prelato Prano Vaserio mirties ketvirtąsias metines minėsime šv. Jono bažnyčioje rugsėjo 29 d. iškilningomis pamaldomis. Į šį atminimą kviečiami visi parapjiečiai dalyvauti šv. Mišiose, priimti šv. Komuniją už jo vėlę, kuris vadovavo Melbourno lietuvių parapijai nuo pat savo atvykimo pirmųjų pamaldų 1950 m. kovo 4 d. iki pat savo mirties. Aplankykime ir jo kapą Fawknar kapinėse.

„Tėviškės Aidų“ metinis balius Lietuvių Namuose Jubiliejinėje

salėje spalio 5 d. šeštadienį, pradžia 7 val. Kviečiame visus parapjiečius ir svečius iš artimų ir tolimų apylinkių dalyvauti šiame tradiciniame baliaus susitikime. Dėkojame Stasiui Siuškiui, kuris baliaus loterijai iškepa vestuvinių Raguotinių, \$180 vertės. Loterijos bilietai bus tik po 20 centų. Kas dar ateidamas į balių atneš fantą loterijai, būsimė labai dėkingi už dosnią širdį.

Parapijos išlaidymui \$50 aukovo Marija ir Jonas Antanaičiai. Atiū jiem.

PRANEŠIMAS

Melbourno Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos narės kviečiamos dalyvauti Kultūrinėje Popietėje, kuri įvyks spalio mėn. 6 d. 2 val. p.p. Moterų Seklyčioje.

LKMD valdyba

Aukos

Per Tautos šventės minėjimą Melbourno aukovo Tautos Fondui.

Po \$50 aukovo kun. dr. Pr. Dauknys, Elena Korsak, V. Stanciūtė (iš JAV), R. Smitas. Po \$30 aukovo A. Kalvaitienė, A. Stasytis.

Po \$20 aukovo Z. Augaitis, A. Barila, J. Brazienė, Ig. Budrys, R. Galinis, I. Jokubauskienė, Ed.G. Klejai, V. Koženiauskienė, V. Prankevičienė, V. Pažereckas, kun. J. Petrauskas, St. Ribčiauskienė, F. Ročius, Alf. Ročius, Aug. Ročius, Alb. Savickas, V. Stagis, J. Usas, A. Valkienė.

Po \$10 aukovo A. Bakaitis, O.

Bratiškienė, J. Cerniauskas, P. Dargis, O. Duobienė, O. Giedraitienė, V. Kasperaitis, J. Keblys, K.Lynikas, E. Markonienė, E. Matulionis, P. Mažylis, A. Rukšėnas, Br. Sadauskas, S. Savickienė, V. Sparvelis, St. Siuškus, P. Svambarys, J.M. Venckai, M. Verbylienė.

Po \$5 aukovo V. Gabrielaitis, E.Margan-Marganavičius, R. Rindzevičienė, J. Oželis, A. Vaičiulis ir J. Zitkevičienė. Viso \$870.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams už finansinę paramą Lietuvai.

Tautos Fondo Atstovybė Melbourn

Lietuvių parlamentarų vizitas Romoje

Lietuvių parlamentinės delegacijos vizitas Romoje susilaukė nemažo atgarsio italų spaudoje. Kai kurie didieji Romos laikraščiai išspausdino pranešimus apie Lietuvos deputatų politinius pokalbius su italų valdžios viršininkais, politinių partijų atsakingais atstovais.

Plačiai skaitomas Romos dienraštis „Il Messaggero“ pateikė pasikalbėjimą su lietuvių parlamentarų delegacijos pirmininku Eugenijum Gentvilu ir delegacijos nariu deputatu Baliau Gajausku. Pasikalbėjimą pravedė italas diplomatas prof. Ferraris. Baly Gajauskas, tarp kita ko, pasakė, kad Pabaltijo kraštų nepriklausomybės įtvirtinimas, taigi ir visiškasis atsiskyrimas nuo Sovietų Sąjungos, yra istorijos būtinybė. Nepriklausomybės siekių niekas nebegali sustabdyti: po penkių dešimtmečių laukimo ir kovos už laisvę bei nepriklausomybę, nebegalima sugrįžti atgal. Deputatas Eugenijus Gentvilas kalbėjo apie dvivaidę sovietų politiką Lietuvos atžvilgiu iš vienos pusės, Maskva tvirtina, kad norinti užmegzti derybas su Lietuva, iš kitos pusės, neracionaliai siunčia į Lietuvą savo karius, kurie vykdo smurtą. Derybos su Maskva taip pat neužsimezgia ne dėl Lietuvos kaltės, o dėl Maskvos statomų kliūčių.

Eugenijus Gentvilas paragino Vakarų demokratines šalis, tarp jų ir Italiją, moraliniai ir kitokiais būdais paremti Lietuvą. Abejingumas Pabaltijos atžvilgiu, pasakė Eugenijus Gentvilas, tegali

sustiprinti reakcingas jėgas Maskvoje, sulėtinti demokratinį reformų pravedimą Sovietų Sąjungoje. Katalikų dienraštis „Avenire“ informaciją apie lietuvių parlamentarų vizitą Romoje pateikia antrašte: Lietuvos atsišaukimas į Vakarų be Vakarų pagalbos negalima išspręsti Pabaltijo klausimo. Mūsų kelionės tikslas, pasakė Lietuvos parlamentarai, užmegzti su Italija politinį bendradarbiavimą, nušviesti politiniam veikėjams ir visuomenei Lietuvos Parlamento ir lietuvių tautos siekimus atkurti visiškai nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Kai kurie laikraščiai išspausdinimo nuotraukas, vaizduojančias lietuvių parlamentarų susitikimą su Italijos ministru pirmininku Andreotti.

LRTV

Melbourno Moterų Socialinės Globos

D-ja kviečia

Į MUGĘ

Lietuvos invalidų vaikų naudai.

Šeštad. 28 rugs. 9.30 - 3 val., sekm. 29 rugs. 12 - 3 val. Lietuvių Namuose, 44 Errol Street, Nth. Melbourne.

Bus paruođami dailės darbai, rankdarbiai, augalai, knygos, plokštelės, drabužiai, pyragai, smulkmenos, žaislai. Veiks turtingos loterijos. Šeštadienį veiks kavinė. Ateikite. Atsiveskite pažįstamus.

Apsilankymas Lietuvoje

Neseniai, po ilgos viešnagės Lietuvoje, į Melbourną sugrįžo „Sausio Tryliktosios“ fondo narės H. Statkuvienė ir G. Mackevičienė. Svarbiausias jų kelionės tikslas buvo pervežti didelę dalį suaukotų pinigų fondui, skirtų pagelbėti sausio 13 d. žuvusių šeimoms, įteikiant kiekvienai asmeniškai po laišką su užuojauta kartu su US\$200 dovana nuo Australijos lietuvių. Su Sveikatos Apsaugos ministro Dr. J. Oleko parūpintu automobiliu ir palydove tai joms pavyko atlikti labai sėkmingai, nors teko ilgai klaidžioti lankantis daugelyje vietovių kol visus surado. Pagalba, kuri mums, čia gyvenantiems, atrodo kukli, pagal dabartinę dolerio vertę Lietuvoje, jiems yra labai didelė. Aplankyta 14 žuvusiųjų šeimų ir 14 sužeistųjų. Kai kurių jų dar laukia labai ilgas gydymo procesas, operacijos ar protezų pritaikymas užsienyje (Vengrijoje, Vokietijoje). Fondas toliau tuo rūpintis. Sužeistieji taip pat buvo apdovanoti panašiomis sumomis.

Lankymosi metu įvyko ir Medininkų muitinės tarnautojų žudynės. Sunku atpasakoti kokį įspūdį padarė laidotuvės. Tuoj po jų, fondo narėms pageidaujant, buvo sudarytos sąlygos pasimatyti ir kalbėtis su visomis nužudytų šeimomis. „Visa drebečiau ieškodama atatinamų paguodos žodžių.“ Mano akivaizdoje jaunos žmonos su kūdikiais ant rankų, motinos, seserys, broliai visiškai priblokšti tokio siaubingo atsiskyrimo nuo mylimųjų. Laimėi buvome pasiėmusios daugiau pinigų, pridėjome dar savo ir atidavėm kiekvieno nužudytojo ir vieno sužeisto šeimoms po \$200, - pasakoja Halina su ašaromis akyse.

Galų gale staiga sulaukėmė tos išsvajotos nebesivazduojamos laisvės! Tikimės, tokios baisenybės nebespakartos. Tačiau dar ilgai reikės padėti nužudytųjų šeimoms, gydyti sužeistuosius. Atsiras begalės ir daugiau reikalingų pagalbų.

Fondas yra labai dėkingas

visiems jautriesiems dosniesiems auktojams. Tautos šventės minėjimo dieną ir vėl surinkta graži suma, kurios aukotojų kartu su anksčiau gautų aukų sarašą skelbiame.

V.V.

Aukos „Sausio Tryliktosios“ fondui

\$231.22 Skautų Židyns Geelonge. Po \$50 R. Smitas, V.E. Stagiai (350), A. Baltutis (USA), B. Sadauskas (160), E.Z. Mackevičiai (280), J.E. Kriškščiūnai (60), A. Stupuras. \$30 D.V. Simankevičiai (55). Po \$20 V. Valuckis, J. Bruožis (25), S.V. Jeršovai, R. Rakūnienė (150), A.B. Staugaičiai (60), B.V. Vaitkai (110), J. Sniras (40), Z. Pranckūnienė (100), O. Alekniėnė (70), I.O. O'Dwyer (110), J. Sarapinas (70), V.P. Morkūnai (130), P. Bimba (40), P. Dranginis (140), J.J. Zalkauskai (85), R. Umbražiūnienė (40), J. Budrys, V. Ročius (50), J. Barkienė (125), S.J. Meiliūnai (130), A.E. Rahdon (90), J. Rubas (120), J.A. Stankevičiai (60), L.O. Prašmutai, V.R. Rutkauskai, R. Galinis (40), C. Cleveland, J. Jasulaitis (90), A. Simankevičius, A. Muceniekas (80), H. Vigšienė (120).

Po \$10 E. Markonienė (30), J.B. Tamošiūnai (40), E. Marganavičius (15), P. Dargis, G.D. Zemkalniai (130), E.L. Veremčiukai (20), A. Latvienė, V. Bieliauskas, V. Pažereckas, Zumerių šeima, M. Mušinskas, A. Grikšėlis, S. Savickienė (50), A. Jancčiauskienė (30), J. Grigaitienė (60), S. Ribčiauskas (110), B. Mašanauskienė, R. Kaunienė (55), K. Sipaila, A.G. Karazijai (50), P. Adamavičienė (20), S. Tamulevičius (20), R. Kenny (30), D.V. Sparveliai (30), J. Cerniauskas (30), V. Jakutis (30), E. Klupšaitė, J. Saulys (30), R. Jurevičius, J. Vilišienė (15), V. Gabrielaitis, V. Vaitiekūnienė (90).

Po \$5 S. Rindzevičius, A. Vaitiekūnas, M. Augustauskienė (10), L. Didžytė, A. Vaičiulis, S. Arienė (15), P.J. Grybai (7), S. Gabrielė (10) ir \$2 V. Samulis.

Sirdingai dėkojame.

G. Gasitūnienė Fondo išdininke

Tėviškės Aidų balius

Spalio 5 d. šeštadienį Melbourno lietuvių namuose. Baliaus pradžia 7 val. vak. Sokiams gros kontinentalinis orkestras. Gera vakariėnė. Staigmenos loterijoj. Gerimai Klubo bufete. Pakvietimai visiems po \$ 20. Stalus užsisakyti pas Federacijos vicepirmininką Edvardą Sidlauską telef. 366-2087 ar sekmadieniais prie bažnyčios. ALK Federacijos Valdyba

Kultūros Tarybos padangėje

Žvilgsnis į Lietuvą

Artėja Teatro Festivalis

Spalio 19, 20 dienomis, Melbourne įvyks IV ALB Teatro Festivalis. Dalyvauja Sydnejaus teatras „Atžala“ su Neil Simon dviejų veiksnių komedija „Kaliny tarp dangoraizgių“ kuris prieš porą mėnesių sėkmingai debiutavo Sydnejuje ir, Melbourne Jaunimo teatras. Melbourneiškai pristatys du trumpus Melbourne jaunų kūrėjų veikalus. Programa bus įvairi žanru ir pastatymu, tuėtų būti patraukli daugumai teatro mėgėjų. Kainos, atsižvelgiant į dabartinę ricesiją, taipogi realistiškos. Žiūrovų patogumui spektakliai vyks šeštadienį ir sekmadienį popietės metu.

Video juostų skyrius Melbourne bibliotekoje

Daug mūsų tautiečių gauna iš gimaničių bei patys parsiveža iš Lietuvos įdomių vaizdajuosčių kurios daug malonumo suteikia jiems patiems ir jų draugams, kurios, tačiau, lieka jų asmeniškose rinkiniuose. Kultūros taryba nusprendė tą malonumą plačiau padalinti po bendruomenę. Įsteigė Melbourne bibliotekoje vaizdajuosčių skyrių, kuriame šiuo metu randasi virš 20 kokybiškai pagmintų video. Rinkinys apima: įvykius ir šventes Lietuvoje; Lietuvos gamtovaizdžius, liaudies ir estrados dainas; ištraukas iš Australijos Lietuvių Dienų 1988 m. Adelaidėje ir, 1990 m. Melbourne; ką tik įvykusias Sporto Žaidynes Lietuvoje. Filmus apie Tremtinių kapus Sibire; Savanorių Savisaugos dalinį Lietuvoje; Darių ir Girėną ir daug kitų. Esame dėkingi

už paaukotas ir paskolintas juostas; maloniai laukiame daugiau atsiliepimų iš mūsų bendruomenės narių kurie galėtų paskolinti geras juostas perrašymui. Juostos bus skolinamos ribotam laikui veltui.

Kultūrinė popietė

Lapkričio pabaigoje Melbourneiškai ir mieli svečiai iš artimųjų kolonijų vėl turės progos pasigrožėti mūsų jaunųjų kūrėjų atsiekimais poezijoje, prozoje ir muzikoje. Džiugu kad mūsų brandžioje bendruomenėje atsiranda vis naujų kūrėjų. Tai parodo kad mūsų bendruomenė dar gyvastinga ir nelaikas pradėti ją nurastyti į nuostolius.

Dedamė pastangas netrukus atgaivinti ir „Diskusijų klubą“ Melbourne. Apie tai bus plačiau aprašyta vėliau.

Lietuvos istorijos ir kultūros paroda Viktorijos muziejuje

Sekantių metų pradžioje (apie sausio vidurį) prasidės Lietuvos istorijos ir kultūros paroda Melbourne muziejuje, kuri tęsis apie keturis mėnesius. Bus panaudotas branduolys parodos „Lithuanians Alive“, kurį labai sėkmingai buvo eksponuojame praeitais metais Adelaidės Imigracijos muziejuje. Paroda apėmė mūsų istorija nuo Pindaugo laiku iki Nepriklausomybės atstatymo 1990 metais. Ją paruošė Kultūros tarybos vadovė Adelaidėje Janina Vaboliene.

Viktorijos muziejaus direktorius paskyrė vieną iš didesniųjų ekspozicijos salių mūsų

bendruomenės parodai. Svarbu šia talpią vietą sumaningai panaudoti. Tikimės įjungti Lietuvių organizacijos Melbourne ir Geelonge šio projekto įgyvendinimui.

D.M. Baltutienė
Kultūros tarybos pirmininkė

Sovietai ekshumuos lenkų kapus

Varšuva, balandžio 23, R euter. Lenkija pranešė, kad Maskva sutiko pradėti ekshumuoti didelį kapinyną, kuriame, manoma, palaidota tūkstančiai lenkų karininkų, kuriuos Antrojo pasaulinio karo metais nužudė NKVD - sovietų slaptosios policijos (KGB) pirmtakas.

„Su Sovietų Sąjungos generaliniu prokuroru nusprendėme, kad ekshumacija turėtų prasidėti vėliausiai rugpjūčio mėnesį“, - spaudos konferencijoje pareiškė generalinio prokuroro pavaduotojas Stefanus Sniezko.

Manoma, kad kapuose yra apie 15 000 lenkų karininkų, kurie dingo prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, patekę į sovietų kariuomenės rankas. 4341 kūnas 1943 metais buvo rastas Katynės miške netoli Smolensko, tačiau buvo nežinoma, kur dingo kiti.

Sniezko pasakė, kad sovietų valdžia sutiko leisti Lenkijos tardytojams dalyvauti ekshumacijose Charkove ir Miednoje, netoli Kalinino.

Ukrainos valstybės saugumas pranešė, kad praėjusį birželį 6500 lenkų kareivių ir sovietų piliečių palaikai buvo rasti bendrame kape Charkove, tačiau didesnių tyrimų tuomet neatlikta.

Sniezko taip pat patvirtino Lenkijos spaudos pranešimus, kad kiti dingusieji karininkai gali būti mirę Kalinine, 150 km. į šiaurę nuo Maskvos.

Dienraštis „Życie Warszawy“ rašė, kad karo metu buvęs Kalinino saugumo viršininkas Dmitrijus Tokarevas tebera gyvas ir pripažino, kad lenkų karininkai buvo žudomi jo štabe Kalinine, laidojami už 25 km netoli Miednojės kaimo.

Aukos buvo iš Ostaškovo lagerio, vieno iš trijų lagerių, kuriuose ir buvo internuota 15 000 lenkų karininkų. Pranešimas apie ekshumaciją pasirodė po metų, kai sovietai pripažino, kad NKVD atsakinga dėl 15 tūkst. belaisvių mirties. Lenkų nuomone, šie nužudyti kareiviai - paskutinis didelis karo nusikaltimas, už kurį dar niekas nenubaustas.

„Lietuvos Aidas“ Nr. 086

Į Nepriklausomą Lietuvą!

Į Vilnių/Kauną	per Maskva	nuo \$2050
Į Vilnių	per Varšuvą	„ 2080
Į Maskvą	(toliau traukiniu)	„ 1880
Į Helsinkį	(toliau patvarkom)	„ 1830
Į Taliną	„	„ 1990
Į Rigą	„	„ 2430
Į Varšuvą	(po to traukiniu)	„ 1940
Į Europą	„	„ 1780
Į Europą	per Kanadą	„ 2070
Į Europą	per Ameriką	„ 1930
Į Naująją Zelandiją	„	„ 450

Visos kainos į ten ir atgal.

- *Dabar laikas aplankyti laisvą Tėvynę.
- *Ruoškitės Kalėdoms Lietuvoje ir ateinančiai vasarai.
- *Draudimas, Eurailpass, tautiečiams pigiau.
- *Partūpinu reikalingas dokumentus.

Prašau kreiptis laišku, telefonu, asmeniškai pas Alg. Žilinską
Concorde International Travel (IATA, AFTA)
541 King Street, West Melbourne, 3003
Telef. (03) 321 6840, Fax 03-328 2680,
Namuose 822 5846

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway.....	802 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	789 6766
Gardenvale: 135 Martin Street.....	596 8144
Glenroy: 111 Wheatshaf Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road.....	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin: 16 Tuck Street.....	555 9088
St. Albans: 69 Alfreda Street.....	367 4333

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti sulinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Prisidengus nuometu žalsvu, tavo grožis žavį akį. Tu užburi žmogų kas turi laiko tave pažinti, atidaryk man duris į savo pasakų pilį.

Eglės, beržai ir pušys, pridengę tavo padangę, o upeliai nuplovę tavo takus. Samana švelni po kojom, peteliškės skraido žeme, ten gandrai ilgakojis vaikšto po lankas. Karvės, margos, juodos ir visokios, arkliai muosakoją uodegom, žitūrį į žmogų, lyg sakydami, neskubėk pailsėk ir pažitūrėk į šitą mūsų gamtą, Dievo duotą dovaną.

Ir avelių, juodaveidžių, ir ožkytė, šen ir ten, visi patenkinti šią dieną sulaukę saulės spindulių.

Ištisi laukai dirbami, žmonės kruta pėsti ir važiuoti, seni ir jauni, kūdi ir kuproti, visi turi savo darbą, savo rūpestį, savo tikslą, ruoštis ant ateinančios žiemos, kad žmogus ir gyvulus turėtų šilumą ir maisto.

Kalnėliai ir pašlaičiai, lyguma derlinga, veda kelias į vietas nematytas. Čia titelis čia upelis, tie vardi kur man sunku ištar, širdis plaka lyg plaktukas, kas tai yra? Ką tai reiškia? Aš dar nesuprantu.

Miestai dideli, namų eilės ištisai, o senamiestis ten, kur trupa plytos senos, mane žavi vis. Kiek ten matė, kiek patyrė, kad galėtų pasakyt.

Gatvės akmeninės, nenudyla per tiek metų, mašinos ir vežimai, vis dar randa patraukimą grįžti į pusę. Bažnyčios aukštai stovi, ant kalnelių nemažai, lyg rankas į dangų tiesia, šaukia, eik, pasimėsk kartu. Naujos ir senos, dažomos ir tvarkomos, aukštai keliami bokštai į mėlyną padangę. Tai čia Lietuva, ta kryžių žemė, randu čia kryžkelėje parimusį kryžių, kur netikėjam jį surasti.

Buvo man sakyta, bet, aš netikėjam, dabar stebiu kaip žmonės dirba, skuba, ieško ir laukia, bet ko? Ar jie tai žino? Keičiasi, verčiasi, mainosi laikas, ar geresni ar blogesni, metai pasakys.

Vėl saulutė patekėjo, naują rytą aš sutikau, skraido musės ir bitelės, ieško žiedo doobilėlio, vaikštai basa po šlapę žolele, esu ta vaidilutė kaip pasakos knygelėje, tu esi Lietuva, ta Tėvynė mano, kur taip senai palikau. Atvėrei duris į tą burtų pilį, ir, pašaukė į žemę stebuklinga, surastį, sutikti, pamilti, tą kampelį mažą, tą mylimą šeimą.

Daug mačiau ir patyriau, saulėtas ir lietingas dienas, šitą naujai kuriamoj Lietuvoj. Aš vaikščiojau kur pėdos Baranausko ir mastičiau Maironio eilėmis, viskas čia gražiau, brangiau už auksą, nes čia Lietuva. Štai Šešupė ir Dubysa ir Birutės kalnas, aš stoviu ant to aukšto kalno, viena nors neviena, meldžiuos prieš Jį suklupus, netiketai sukruntu iš vietos, rodos, kad iš sapno pabundu.

Grįžti kasmet po tavo kojomis, grįžtu basa aš tėviškes keliu, grįžtu širdies virpėjimu.

Gražina Ramanauskienė

Komunistinė Kinija

oficialiai pripažino tris nepriklausomas Pabaltijos respublikas. apie tai pranešė Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovas. Kinijos užsienio reikalų ministras savo kolegoms Vilniuje, Rygoje ir Taline pasiūstame laiške reiškia viltį, kad Kinija ir Pabaltijos respublikos išvystys draugystės ir naudingą tarpusavio bendradarbiavimo ryšius.